

СТАТИСТИКА СТАНОВНИШТВА

POPULATION STATISTICS

ГОДИШЊЕ САОПШТЕЊЕ

ANNUAL RELEASE

ИСПРАВЉЕНО САОПШТЕЊЕ/CORRECTED RELEASE

10. VI 2014. Број/No. **84/14**

СКЛОПЉЕНИ И РАЗВЕДЕНИ БРАКОВИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ MARRIAGES AND DIVORCES IN REPUBLIKA SRPSKA

Већи број склопљених бракова

У односу на претходну годину, у 2013. години склопљен је 141 брак више, а укупно је у 2013. години било 5 467 склопљених бракова.

Стопа нупцијалитета је у односу на претходну годину нешто већа и директно је условљена бројем склопљених бракова, те ће у години у којој је број склопљених бракова већи, бити већа и стопа нупцијалитета и обрнуто. Према посљедњим расположивим подацима Еуростата за 2010. годину, стопа нупцијалитета у ЕУ-27 била је 4,4 склопљена брака на 1 000 становника, а у Републици Српској, у 2013. години, било је 3,8 склопљених бракова на 1 000 становника.

Највећи број склопљених бракова између држављана Босне и Херцеговине

У 2013. години настављен је исти тренд као у претходним годинама. Највећи број склопљених бракова био је између младожења и невјеста са држављанством Босне и Херцеговине. Укупан број бракова гдје невјеста и младожења имају држављанство Босне и Херцеговине био је 5 056 или 92,5%. Од укупног броја склопљених бракова у 2013. години, у Републици Српској било је 388 или 7,1% невјести са страним држављанством које су склопиле брак са држављанима Босне и Херцеговине. Од укупног броја невјести са страним држављанством, њих око 71% имале су држављанство једне од република бивше Југославије. С друге стране, у Републици Српској било је 23 младожења са страним држављанством који су склопили брак са држављанкама Босне и Херцеговине, од тог броја око 65% имали су држављанство једне од република бивше Југославије.

Increase in number of marriages

In comparison with the previous year, there were 141 marriages more in 2013, while the total number of marriages in 2013 was 5,467.

Nuptiality rate was slightly higher than in the previous year, and it was directly influenced by the number of marriages, which means that in those years for which higher number of marriages is recorded, nuptiality rate will be higher too, and vice versa. According to the latest available data provided by Eurostat, for 2010, nuptiality rate in the EU-27 was 4.4 marriages per 1,000 inhabitants, while in Republika Srpska in 2013 nuptiality rate was 3.8 marriages per 1,000 inhabitants.

The highest number of marriages was concluded between citizens of Bosnia and Herzegovina

The same trend as in previous years was continued in 2013, which means that the highest number of marriages was concluded between grooms and brides who were citizens of Bosnia and Herzegovina. In 2013 there were 5,056 marriages concluded by couples in which both groom and bride were citizens of Bosnia and Herzegovina, and these amounted to 92.5% of the total number of marriages. Out of the total number of marriages in 2013 in Republika Srpska, 388 or 7.1% were concluded by couples in which the bride was a foreign citizen and the groom was a citizen of Bosnia and Herzegovina. Out of the total number of brides who were foreign citizens, approximately 71% were citizens of one of the former republics of Yugoslavia. On the other hand, there were 23 grooms who were foreign citizens and who married brides who were citizens of Bosnia and Herzegovina, and 65% of these grooms were citizens of one of the former republics of Yugoslavia.

1. СКЛОПЉЕНИ И РАЗВЕДЕНИ БРАКОВИ MARRIAGES AND DIVORCES

	1998	2000	2005	2012	2013		
Склопљени бракови	7 477	8 003	6 810	5 326	5 467	Marriages	
Разведени бракови	801	749	765	878	890	Divorces	
На 1 000 становника						Per 1,000 inhabitants	
Склопљени бракови	5,2	5,4	4,7	3,7	3.8	marriages	
Разведени бракови	0,6	0.5	0,5	0,6	0,6	divorces	
Разведени бракови на 1 000 склопљених	107,1	93,6	112,3	164,8	162,8	Divorces per 1,000 marriages	
Просјечна старост при склапању брака						Average age at marriage	
Младожење	30,4	30,5	30,4	31,5	31,7	of groom	
Невјесте	26,3	26,5	26,5	27,8	28,1	of bride	
Просјечна старост при склапању првог брака						Average age at first marriage	
Младожење	28,6	28,6	28,6	29,6	29,9	of groom	
Невјесте	24,7	24,9	25,0	26,3	26,6	of bride	

40 - 44

45 - 49

50 - 54

55+

Младожење старије од невјеста

Просјечна старост при склапању брака за младожењу била је 31,7 година и у односу на претходну годину порасла је за 0,2 године. Просјечна старост при склапању првог брака за младожењу била је 29,9 година. У периоду 1998–2013. године, граница склапања првог брака за младожењу повећана је за 1,3 године.

Просјечна старост невјесте при склапању брака повећана је у односу на претходну годину за 0,3 године и износи 28,1 годину. Граница склапања првог брака за невјесту повећана је за 0,3 године, те је у 2013. години била 26,6 година.

Невјесте у Републици Српској раније склапају брак од младожења. У старосној групи 15-19 година, невјесте око десет пута више склапају брак од младожења.

У Републици Српској је евидентно одгађање склапања брака, како за младожење тако и за невјесте. Уочава се све веће приближавање западноевропском типу брачности, који се одликује све каснијим уласком у брак и одгађањем брака, што опет доводи до смањеног наталитета и самим тим појаве све чешћег негативног природног прираштаја, те смањења броја становника појединих подручја.

Grooms older than brides

Average age of groom at marriage was 31.7 years, which represented an increase by 0.2 years compared to the previous year. Average age of groom at first marriage was 29.9 years. During the period between 1998 and 2013, age of groom at first marriage increased by 1.3 years.

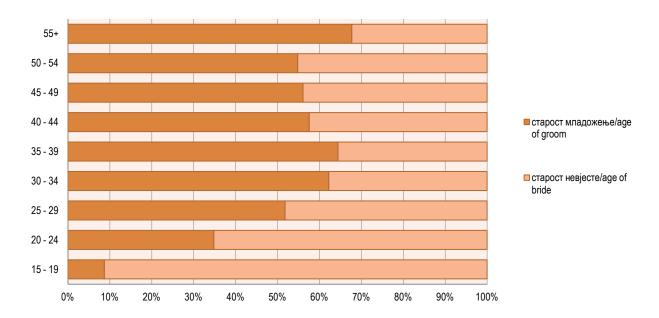
Average age of bride at marriage increased by 0.3 years in comparison with the previous year, thus it amounted to 28.1 years. Age of bride at first marriage increased by 0.3 years, which means that in 2013 it was 26.6 years.

Brides in Republika Srpska marry at a younger age than grooms. In the age group between 15 and 19 years, there were ten times more brides than grooms.

In Republika Srpska, both brides and grooms evidently postpone marriage. It can be concluded that the Western European marriage pattern characterised by later entry into marriage and postponement of marriage is becoming more popular, which leads to decreased natality and therefore to more frequent occurrence of negative natural increase and decrease in number of inhabitants in certain areas.

2. СКЛОПЉЕНИ БРАКОВИ ПРЕМА СТАРОСТИ МЛАДОЖЕЊЕ И НЕВЈЕСТЕ У 2013. ГОДИНИ MARRIAGES BY AGE OF GROOM AND BRIDE IN 2013

Старост младожење	Старост невјесте Age of bride									УКУПНО ТОТАL
Age of groom	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55+	TOTAL
УКУПНО/TOTAL	493	1 519	1 813	826	306	179	126	103	102	5 467
15 - 19	26	15	4	1	1	-	-	-	-	47
20 - 24	242	436	113	16	3	1	-	-	-	811
25 - 29	166	731	881	146	21	2	1	-	2	1 950
30 - 34	50	263	612	370	56	9	1	-	-	1 361
35 - 39	8	51	153	199	101	28	10	3	2	555

Графикон 1. Склопљени бракови према старости младожење и невјесте у 2013. години Graph 1. Marriages by age of groom and bride in 2013

Разведени бракови

У 2013. години у Републици Српској било је 1 052 разведених бракова. Према посљедњем заједничком пребивалишту, највећи број разведених бракова забиљежен је у Бањој Луци 270, Бијељини 119, Приједору 86 и Градишци 60. У односу на посљедње расположиве податке Еуростата за стопу диворцијалитета ЕУ-27 (2009. година), Република Српска се налази исполросјека. Стопа диворцијалитета у ЕУ-27 била је 1,9 разведених бракова на 1 000 становника, а у Републици Српској 0,7 разведена брака на 1 000 становника. На 1 000 склопљених бракова било је 192,4 разведених бракова. Сваки пети склопљени брак у Републици Српској био је разведен.

Просјечно трајање брака прије развода било је 13,2 године

У прве четири година брака разведе се 15,9% парова, око 22% парова се развело између 5-9 година трајања брака. Највећи број развода догађа се након петнаест и више година брака. У току прве године брака разведе се 3,6%, а укупан број бракова разведених након 25 и више година био је 213.

Просјечна старост мужа при разводу брака већа је од старости жене за око четири године

Просјечна старост мужа при разводу брака била је 41,9 године, а жене 38,1 године.

Око 25,9% разведених бракова били су бракови без дјеце, око 23% се једним дјететом, а око 27,1% са два дјетета. Највећи број разведених бракова је без издржаване дјеце око 38,8%, са једним дјететом око 23,5%, са двоје и више дјеце око 22,3%.

Divorces

In 2013 in Republika Srpska there were 1,052 divorces. According to the last common habitual residence of partners, the highest number of divorces was recorded in Banja Luka 270, followed by Bijeljina 119, Prijedor 86 and Gradiška 60. Compared to the latest available data provided by Eurostat, referring to the divorce rates in the EU-27 (2009), Republika Srpska was below the average. Divorce rate in the EU-27 was 1.9 divorces per 1,000 inhabitants, while in Republika Srpska 0.7 divorces were recorded per 1,000 inhabitants. There were 192.4 divorces per 1,000 marriages. One in five marriages in Republika Srpska ended in divorce.

Average length of marriage prior to divorce was 13.2 years

Out of the total number of couples that got divorced, 15.9% got a divorce during the first four years of marriage, while approximately 22% of couples got divorced between 5 and 9 years. The highest number of couples who got divorced were married for fifteen years or longer. Percentage of couples who were married for less than a year before getting a divorce was 3.6%, while total number of divorces among couples who were married for 25 years or longer was 213.

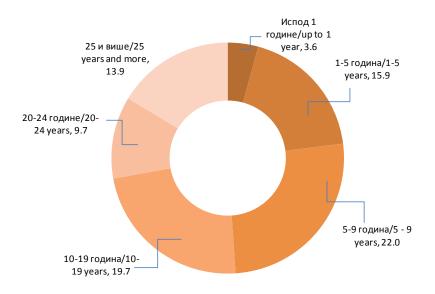
Average age of husband at divorce was by approximately 4 years higher than that of wife

Average age of husband at divorce was 41.9 years, while average age of wife was 38.1.

Approximately 25.9% of divorces occurred between partners with no children, approximately 23% between partners with one child, and approximately 27.1% between partners with two children. The highest number of divorces occurred between partners with no dependent children, approximately 38.8%, followed by divorces between partners with one child with 23.5%, while 22.3% of divorces occurred between partners with two or more children.

3. PA3BEДЕНИ БРАКОВИ ПРЕМА СТАРОСТИ МУЖА И ЖЕНЕ У 2013. ГОДИНИ DIVORCES BY AGE OF HUSBAND AND WIFE IN 2013

Старост мужа	Старост жене Age of wife								
Age of husband	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50+	TOTAL
УКУПНО		•	•	•	•	•		•	
TOTAL	3	70	145	207	210	157	107	153	1052
20 - 24	2	15	4	1	-	-	-	-	22
25 - 29	1	38	44	14	3	1	-	-	101
30 - 34	-	11	67	74	13	-	1	-	166
35 - 39	-	4	22	73	72	15	4	1	191
40 - 44	-	1	4	29	85	54	12	1	186
45 - 49	-	1	3	12	29	59	34	18	156
50+	-	-	1	4	8	28	56	133	230

Графикон 2. Разведени бракови према трајању брака у 2013. години Graph 2. Divorces by duration of marriage in 2013

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Извор података

Извјештајне јединице прикупљања статистичких података о закљученим браковима су матични уреди, о разведеним браковима су судови надлежни за разводе бракова.

Дефиниције и објашњења

У статистици закључених бракова, јединица посматрања је сваки законито закључени брак.

У статистици разведених бракова, јединица посматрања је сваки брак који је правоснажном пресудом надлежног суда разведен, поништен, односно проглашен неважећим.

Просјечна старост младожење и невјесте представља просјечне године старости приликом склапања брака.

Просјечна старост мужа и жене представља просјечне године старости приликом развода брака.

Стопа нупцијалитета представља однос између броја склопљених бракова и процијењеног броја становника у посматраној години.

Стопа диворцијалитета представља однос између броја разведених бракова и процијењеног броја становника у посматраној години.

ЗНАКОВИ

- нема појаве

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Source of data

Reporting units for the collection of statistical data on marriages are registration offices and for the collection of data on divorces courts of competent jurisdiction.

Definitions and explanations

In marriages statistics, an observation unit is every marriage recognised by law.

In divorces statistics, an observation unit is every marriage dissolved or cancelled by a valid decision of the court of competent jurisdiction.

Average ages of groom and bride represent average years of age at marriage.

Average ages of husband and wife represent average years of age at divorce.

Nuptiality rate represents the ratio between number of marriages and estimated number of inhabitants in a referent year.

Divorce rate represents the ratio between number of divorces and estimated number of inhabitants in a referent year.

SIGNS

- no occurrence

Саопштење припремило Одјељење статистике становништва

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 – Др Радмила Чичковић, директор – Излази годишње – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Prepared by Population Statistics Division

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mlađenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Radmila Čičković, PhD, Director General – Annual periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – Email: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged